

[Antonsen.]

ber. Jeg kan i øvrigt sige, at efter min opfattelse kunne pkt. 3 også anvendes; det siger nemlig, at der kan dispenseres, når erhvervelsen sker med henblik på iværksættelse af en særlig risikabel eller særlig kapitalkrævende landbrugsproduktion. Jeg føler mig overbevist om, at den overvejende del af det, der sættes i gang i landbruget i denne tid og i de nærmeste år, vil være overordentlig risikabelt og kapitalkrævende.

Vi kan derefter, såfremt det skulle vise sig — hvad vi ville beklage — at vore egne ændringsforslag blev stemt ned, støtte det af det konservative folkeparti fremsatte ændringsforslag om en grænse ved 100 ha. Vi mener ikke, at der er nogen saglige landbrugsøkonomiske eller driftsøkonomiske hensyn, der taler for, at man overhovedet har nogen grænse; men kan vort eget ønske om fri sammenlægning ikke gå igennem, må vi naturligvis støtte det næstbedste. Derimod vil vi stemme imod det af ministeren stillede og af udvalgets flertal tiltrådte ændringsforslag om 35 ha, ligesom vi naturligvis også vil stemme imod de radikales 25 ha.

I den forbindelse pegede hr. Svend Haugaard på de problemer, der knytter sig til generationsskiftet, hvor det drejer sig om at få ejendomme af en vis størrelse, og hr. Svend Haugaard mente tilsyneladende, at det var overkommeligt at få en bedrift sat i gang, når det kun drejede sig om at skaffe tillægsjord til en mindre ejendom, således at man i alt kun kom op på 25 ha. Ja, det er da klart, at problemet med at skaffe kapital til generationsskiftet bliver væsentlig større, når vi kommer op på 75 ha mere. Men et andet problem, som vil være betydelig større for hr. Svend Haugaard og for dette ting, bliver, hvorledes vi skal skaffe en passende levofod til de unge, der køber ejendom i tillid til en lovgivning, der tilsyneladende siger: „I har muligheder, når I kommer i gang med en landbrugsejendom på 25 eller 35 ha.“ Påtager dette ting sig ikke en forpligtelse til i fremtiden at sikre disse mennesker, som i tillid til denne lovgivning går i gang på ejendomme på 25 og 35 ha, en levestandard, der står i rimeligt forhold til den øvrige del af befolkningen? Hvor vil vi skaffe pengene fra? Vi ved jo, at landbruget i dag har gennemsnitsindtæg-

ter, der ligger langt under den øvrige del af befolkningens.

Hvis vi vil holde landbruget i den spændetrøje, som lovgivningen er på dette område og fortsat vil være, hvis flertallets ønsker gennemføres, vil vi stå med en forpligtelse til med samfundets midler at sikre en rimelig levofod også for disse mennesker; pengene må da naturligvis betales af det øvrige samfund — det er en helt klar forpligtelse, vi påtager os.

Der er også stillet ændringsforslag til statshusmandsloven af venstre og konservative. Vi vil gerne være med til at støtte ændringsforslaget om, at navnet på loven laves om, således at den kommer til at hedde „jordbrugsloven“. Vi har den helt bestemte opfattelse, at husmandsbegrebet meget hurtigt vil forsvinde i dette land, hvis man ved husmænd forstår folk, der driver traditionelt landbrug på mindre ejendomme; der vil nok være mindre ejendomme, men det vil være meget kapitalintensive ejendomme, og så vil betegnelsen „husmand“ være forkert.

Vi kan også tilslutte os det andet ændringsforslag fra dette mindretal om, at § 8 om, at staten til de formål, som forfølges gennem lovforslagets § 7, har en særlig forkøbsret, skal udgå. Vi vil selvfølgelig forbeholde os vor stilling til hele jordlovgivningen, efterhånden som spørgsmålene dukker frem; men netop til disse formål finder vi det i hvert fald forkert at opretholde en statslig forkøbsret.

Med hensyn til lovforslaget om arbejderboliger på landet er det meddelt, at de konservative vil stemme imod. Heri kan vi ikke støtte dem; vi mener, at denne lovgivning endnu tjener et vist socialt formål. Vi ser meget gerne, at den i løbet af nogle år bliver overflødig og kan afvikles, men vi vil gerne være med til at forlænge den i hvert fald for en kortere periode.

Endelig er der det sidste lovforslag om udlån til sammenlægning, supplerer samt oprettelse af jordbrug. Her kan vi, om ikke helt, tilslutte os de konservative ændringsforslag, så dog sige, at der er betydelig mere perspektiv i det, der foreslås fra konservativ side, end i den anvendelse af midlerne, som er foreslået af landbrugsministeren, og vi vil derfor på dette punkt kunne støtte de konservative ændringsforslag.